

Farmakonomer
i gang med
medicinsamtaler

SIDE 16

Medarbejdere
med udenlandsk
uddannelsesbaggrund

SPROGLIG STØTTE
ER AFGØRENDE

SIDE 20

TEMA: DISKRETION

”Det handler om at mærke,
hvad kunden har brug for”

Jeanette Juul Rasmussen
Birkerød Apotek

10

NUS

Tag en smutvej
- scan koden!

Sæt fokus på din trivsel – også i arbejdslivet

Din personlige trivsel er en vigtig del af et arbejdsliv i balance. I PFA kan du få inspiration til at sætte rammerne for det arbejdsliv, der passer dig.

Få inspiration på pfa.dk/sundtarbejdsliv

PFA

INDHOLD

4 Leder

Styrket rådgiverrolle fordrer diskretion

5 Medieklip

6 Nyheder

9 TEMA: DISKRETION

Diskretion kan se ud på mange måder

10 Amagerbro apotek

12 Birkerød Apotek

14 Vanløse Apotek

16 Farmakonomer i gang med medicinsamtaler
Christianshavns Apotek giver gode råd

20 Medarbejdere med udenlandsk uddannelsesbaggrund

24

Sorø Apotek: Regionsrådsformand på besøg

26

Temadag for kredsbestyrelser
Fokus på fællesskab og politisk indflydelse.

28

APOTEKSFARMACEUT-KONGRES

Faglig arbejdsglæde og socialt samvær på dagsordenen

31 Livet med...

Osteoporose

33 Mentalisering

gør en forskel
Farmakonom Evin Yeser deler erfaring

33 Ny viden

34 Apotekerland

20 Sproget er vigtigt, når medarbejdere med udenlandsk uddannelsesbaggrund skal fungere godt på apoteket

Idéen om, at apotekerne kan og gerne vil spille en aktiv rolle i forhold til borgere, der er under udtrapning for opioider, synes jeg er særdeles interessant

Trine Birk Andersen,
formand for Region Sjælland

Læs mere side 24

AFSKÆRMET. På Vanløse Løve Apotek sikres diskretion af afskærmninger i skranken.

14

Styrket rådgivningsrolle fordrer diskretion

PÅ APOTEKERNE har der i de seneste måneder været arbejdet intenst på at gøre farmakonomerne klar til at kunne gennemføre medicinsamtaler. Formålet er at få endnu flere mennesker, som for nylig er diagnosticeret med en kronisk sygdom, godt i gang med at tage deres medicin.

Det er en ny og spændende opgave for apotekets farmakonomer. Hvor de hidtil har måttet sende borgere i målgruppen videre til en farmaceutkollega, kan de nu selv efter en opkvalificering tage medicinsamtalen. De får dermed en ny mulighed for at bruge deres faglighed. Men hvordan gør man lige apotekets mange farmakonomer klar til den nye opgave? Christianshavns Apotek deler erfaringer på side 16.

At farmakonomerne nu kan gennemføre medicinsamtaler er blot én af de nye opgaver, som vi i kraft af den nye apotekerlov skal i gang med på apotekerne i den kommende tid. Blandt andet skal farmaceuterne fremover tilbyde compliancesamtaler til nye målgrupper.

Det er udtryk for, at apotekernes rolle er i udvikling. Vores dygtige faguddannede medarbejdere benyttes i stigende grad

Nye sundheds- og rådgivningsydelser er på vej på apotekerne. Det understreger behovet for at kunne tale med borgerne under diskrete forhold.

Jesper Gulev Larsen,
formand for
Danmarks Apotekerforening

til at aflaste det øvrige sundhedsvæsen. Det er positivt. Og så fordrer det overvejelser om, hvordan vi møder borgerne. Med mere fokus på sundhedsydelser og rådgivning stiger behovet for at kunne tale under diskrete forhold.

På de kommende sider skal vi ud på tre apoteker, hvor man via forskellige løsninger har arbejdet på at sikre diskretionen. Nogle steder via egentlige samtalerum, andre via afskærmning af skranke eller mulighed for at trække sig til side i kunderummet.

Om det er den ene eller anden løsning, er ikke afgørende. Det vigtige er, at der kan skabes rum for en diskret samtale – som vi

også forventer det, når vi går til læge, fysioterapeut, på hospitalet og andre steder i sundhedsvæsenet.

Og det gør en positiv forskel for både borgere og ansatte, når man kan tale under diskrete og rolige forhold. Det er erfaringen hos apotekerne i artiklen. Samtalerne bliver bedre, oplever de – til gavn for borgerne og til glæde for medarbejderne, der oplever at få bedre mulighed for at bruge deres faglighed til at gøre en forskel. ●

”Vi frygter for patientsikkerheden, hvis man får recepter på et lægemiddel, man egentlig ikke har behov for.

Birthe Søndergaard, sundhedsfaglig direktør i Apotekerforeningen, i Tv2 Kosmopol, der midt i januar satte kritisk fokus på muligheden for at bestille recept og købe medicinen hjem på udenlandske hjemmesider.

Opslaget på Apoteket.dk's Facebook-profil om medicintilskudsår blev delt 79 gange

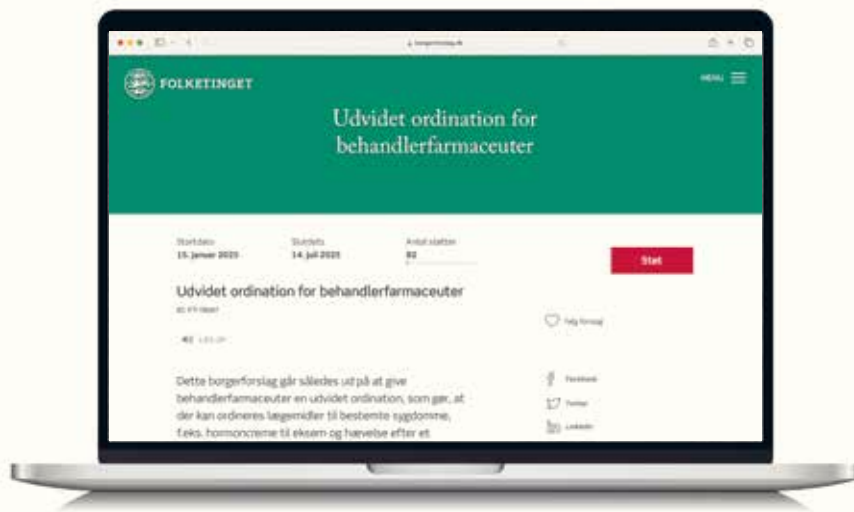
Opslag om apotekets app kom bredt ud på LinkedIn

Apoteker arbejder med generationsledelse

I et indslag om generationsledelse besøgte TV Avisen Øbro-apotekerne i København. Koncernsouschef Jesper Michelsen fortalte om apotekets erfaringer med ledelse af yngre generationer.

DR TV Avisen den 23.01.2025.

BORGERFORSLAG

Udvidet ordinationsret til behandlerfarmaceuter

Behandlerfarmaceuter skal have bedre mulighed for at hjælpe borgere ved at kunne ordinere medicin mod simple lidelser, mener farmaceuten bag et nyt borgerforslag.

BEHANDLERFARMACEUTER SKAL have udvidet deres ordinationsret, så de kan ordinere lægemidler mod simple lidelser, som er nemme at identificere og behandle. Det er essensen af et aktuelt borgerforslag, stillet af farmaceut Ahmad Mazen Esskandarani.

"Farmaceuter på apotekerne har en stor viden om medicin, og man udnytter slet ikke vores potentiale," siger Ahmad Mazen Esskandarani.

Forslaget omfatter blandt andet ordination af paracetamol, NSAID, hormoncremer og protonpump hæmmere.

"Mange mennesker kommer hver dag ind

på apoteket med tilstande, som er nemme at identificere. Farmaceuterne ved godt, hvad det skal behandles med men kan ikke gøre andet end at sende borgerne videre til lægen. Det øger presset på de praktiserende læger og gør det unødigt besværligt for borgerne," siger Ahmad Mazen Esskandarani.

Han håber, at forslaget kan skabe opmærksomhed om de uudnyttede faglige ressourcer på apotekerne.

Hvis forslaget samler 50.000 underskrifter inden 14. juli 2025, skal det tages op i Folketinget. ●

Gratis online masterclasses for farmaceuter og farmakonomer

Er du apoteksansat farmaceut eller farmakonom, og er du nysgerrig på emner, der er relevante for dit arbejde, men som rækker lidt ud over dagligdagen på apoteket? Så er der godt nyt til dig.

Apotekerforeningen, Pharmadannmark og Farmakonombforeningen er gået sammen om at tilbyde tre gratis online masterclasses, der afholdes i løbet af 2025. Emnerne spænder bredt, fra sundhedssektorens udvikling og lægemiddelinnovation til klinisk farmaci og regulatoriske spørgsmål.

Formålet med masterclass-serien er at tilbyde fagligt indhold, der både kan inspirere og udvide horisonten for ansatte i apotekssektoren.

Det første webinar afholdes den 26. marts 2025, kl. 8.15-9.45. Her vil sundhedsøkonom Jakob Kjellberg give sit bud på, hvad sundhedsreformen betyder for apoteker og apoteksansatte – både af udfordringer og nye muligheder. Webinaret giver mulighed for dialog, hvilket gør det til mere end blot et foredrag.

UDSYN. På første masterclass optræder professor Jakob Kjellberg med sit perspektiv på sundhedsreformen og dens muligheder og konsekvenser for apotekerne.

FIP 2025

Facebook-gruppe for danskere på FIP

Apotekerforeningen har etableret en lukket gruppe på Facebook for danske apoteksansatte, farmaceuter, farmakonomer og andre inden for life science, der planlægger at deltage på årets FIP-kongres i København.

I gruppen deles erfaringer, tips og tricks før, under og efter kongressen.

Find den under navnet: '**Danskere på FIP**'.

NYT FRA VERDEN

Stigende medicinmangel påvirker apoteker over hele EU

Apoteker i hele EU bruger nu tre gange så meget tid på at håndtere medicinmangel som for et årti siden, svarende til næsten 11 timer om ugen i gennemsnit. Det viser den årlige undersøgelse af, hvordan

forsyningsproblemer påvirker apotekerne i EU foretaget af den europæiske sammenslutning af apoteker PGEU.

Mangelsituationen påvirker både patienter og apoteker negativt og underminerer, ifølge PGEU, patienternes tillid til forsyningskæden for lægemidler. Organisationen påpeger desuden, at på trods af apotekernes ihærdige indsats er der stadig mangler i information, værktøjer og juridiske løsninger, hvilket forhindrer apotekerne i effektivt at hjælpe patienter i tilfælde af mangel.

Kilde: PGEU

TOMME HYLDER. Medicinmangel er et stigende problem i hele EU. Det går ud over borgerene og tager tid på apotekerne.

England:

Mand dør som følge af medicin i restordre

En 44-årig mand fra den engelske by Leeds døde i december af et fatalt hjer-teanfald efter, at hans lokale apotek var løbet tør for epilepsimedicinen Tegretol. Hændelsen kaster lys over de potentielle konsekvenser af de stigende problemer

med medicinmangel, som man oplever i England. Årsagen er, ifølge organisationen Community Pharmacy England, at Brexit, Covid-19, krigen i Ukraine og generel økonomisk ustabilitet har svækket forsyningskæderne.

Vis din hverdag på apoteket

Vil du være med til at vise hverdagen på et dansk apotek for de mange deltagere fra hele verden, der kommer til Danmark til FIP-kongres til sommer?

Alt, du skal gøre, er at tage tre billeder fra din hverdag og uploade og beskrive dem via QR-koden her.

Generalforsamling 2025

Den årlige generalforsamling i
Danmarks Apotekerforening
afholdes

Onsdag den 14. maj 2025 kl. 9:30

Scandic Spectrum,
Kalvebod Brygge 10,
1560 København V

apotek

Få et roligt arbejdsrum i et åbent kontorlandskab - unikke lydisolerede mødebokse

Hos Office2go kan vi tilpasse lydboxen nøjagtigt efter dine behov. Vælg selv størrelse og design.

- Silent box findes til 1, 2, 4 og 8 personer
- 10 træsorter
- 70 forskellige stof farver

Se mere www.office2go.dk
eller ring 88 82 70 05.

★★★★★ Trustscore på 4,8/5

Office2go.dk
Kontormøbler til Danmarks skarpeste priser

TEMA:

DISKRETION PÅ APOTEKET

Apotekernes rolle i sundhedsvæsenet styrkes i disse år. **Nye rådgivningsydelser** kommer til, og målgrupperne for eksisterende udvides. Det skærper behovet for, at medarbejderne kan tale med borgerne under **diskrete forhold** og stiller krav til apotekernes indretning.

Farmaci har besøgt **tre apoteker**, hvor polstrede afskærmingsmoduler ved skranke, små konsultationsrum af skillevægge og et stille hjørne for enden af skranken er med til at skabe **mulighed for diskretion**, når der er behov.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP
FOTO: MAGNUS KLITTEN

**ALEXANDER
WIBERG-HANSEN,**
apoteker, Amagerbro Apotek

**JEANETTE JUUL
RASMUSSEN,**
apoteker, Birkerød Apotek

ASLAN ASGHARI,
apoteker, Vanløse Apotek

>

Alexander Wiberg-Hansen

”Jeg vil hellere levere sundhedsydelser end sælge vatrondeller, og det kan ses i apotekets indretning”

På **Amagerbro Apotek** har man bygget små konsultationsrum ud af skillevægge og kraftige gardiner. Det har ikke bare skabt trykthed for borgerne men også større arbejdsglæde for medarbejderne, som oplever, at det er nemmere at etablere tillid i samtalerne.

S killevægge fra Ikea og nogle kraftige gardiner. Det er hovedkomponenterne i de tre små konsultationsrum, som apoteker Alexander Wiberg-Hansen har etableret på Amagerbro Apotek. I de små rum er to stole og et bord, håndsprit og engangshandsker, så rummet både kan bruges til vaccinationer og medicinsamtaler.

Da Alexander Wiberg-Hansen overtog apoteket for halvandet år siden, var det en af de første opgaver, han gav sig i kast med.

”Jeg kom fra Hørsholm Apotek, hvor vi havde stort fokus på medicinsamtaler. Her brugte vi vores konsultationsrum, og det var med til at skabe et trygt rum, som gav nogle rigtig gode samtaler. Derfor vidste jeg, at vi skulle finde en lignende løsning på Amagerbro Apotek,” siger Alexander Wiberg-Hansen.

På Amagerbro Apotek var der dog ikke noget konsultationsrum. Derfor blev løsningen at skabe nogle små rum i det store rum, uden at skulle ombygge hele apoteket.

Bedre samtaler

Selvom det har betydet, at de har måttet flytte nogle frihandelsvarer for at gøre plads til konsultationsrummene, så er det det hele værd, lyder det fra apotekeren.

”Mine medarbejdere oplever, at de får nogle bedre samtaler, når de sidder i et afskærmet rum. Det er nemmere at skabe den fortrolighed, som gør, at borgerne åbner op. Det kommer ikke

kun borgerne til gode men skaber også en større arbejdsglæde hos farmaceuten eller farmakologen, fordi vedkommende kan mærke, at samtalen gør en reel forskel,” fortæller Alexander Wiberg-Hansen.

Han har også selv oplevet, at det er nemmere at opfange de signaler, som borgeren sender, når man står i et roligt rum og ikke bliver forstyrret af de andre aktiviteter på apoteket.

”Når man får en pause fra skranken, og får ro til at udføre medicinsamtalen uden at blive forstyrret, så er det også nemmere at spore sig ind på borgeren og gøre samtalen relevant,” siger han.

Indimellem kan det godt være, at nogle af medicinsamtalerne tager lidt længere tid, end hvis de foregik omkring skranken, men Alexander Wiberg-Hansen ser det ikke som et problem. Han ser derimod sundhedsydelserne som en vigtig investering i apotekets fremtid, og derfor skal der både være tid og faciliteter til, at de kan udføres ordentligt.

”Jeg vil hellere levere sundhedsydelser end sælge vatrondeller, og det kan ses i apotekets indretning,” siger han.

Synliggør sundhedsydelser

Fordi konsultationsrummene er en del af kundenummet, har de været med til at synliggøre, at apoteket ikke kun er et sted, hvor man henter sin medicin eller køber sin creme, men at det også er en form for sundhedsklinik.

”Jeg har oplevet, at borgerne har været nysgerrige efter at vide, hvad rummene bliver brugt til. Det betyder, at flere har fået øjnene op for de ydelser, vi kan tilbyde,” siger Alexander Wiberg-Hansen.

Han oplever, at langt de fleste borgere takker ’ja’ til at følge med hen i konsultationsrummene.

”Jeg tror, at rummene er med til at signalere, at det er en opgave, vi tager seriøst, og det tror jeg er vigtigt, hvis man gerne vil slå sig op på at levere sundhedsydelser,” siger Alexander Wiberg-Hansen. ●

SIGNAL. Ud over at rummene giver bedre samtaler, er de, ifølge Alexander Wiberg-Hansen, også med til at signalere, at apoteket tager samtaleydelserne seriøst.

Jeanette Juul Rasmussen

”Det handler om at mærke, hvad kunden har brug for”

På **Birkerød Apotek** bruger de for det meste deres samtalerum til medicinsamtaler, men sommertider fungerer det bedre at stå i et stille hjørne i kunderummet. Det handler om at spore sig ind på, hvad kunden helst vil.

Diskretion kommer i mange former, og det betyder også, at der ikke findes ét facit på, hvordan man laver en medicinsamtale. Det er vigtigt at huske, lyder det fra Jeanette Juul Rasmussen, som er apoteker på Birkerød Apotek.

Her foregår langt de fleste medicinsamtaler i deres samtalerum, som blev etableret for ca. 4 år siden i forbindelse med, at de skulle vaccinere. Det er dog vigtigt, at man er åben over for, at der er flere gode måder at løse diskretionsudfordringen på.

”De fleste af vores kunder vil gerne med hen i vores samtalerum, men det er vigtigt, at man ikke ser det som den eneste rigtige måde at gøre det på. Sommetider har vi kunder, som gerne vil blive i kunderummet, og så trækker vi måske ned i et hjørne af rummet eller stiller os hen ved siden af kunden,” siger hun og fortsætter:

”Det handler om, at det bliver en god oplevelse for kunden, og hvis kunden er mest tryk ved at blive i kunderummet, så er det det, man skal gøre. Det handler om at mærke, hvad kunden har brug for.”

For enden af skranken

Sommetider trækker de også kunden med ned for enden af en af de to lange skranke, hvor man kan stå uforstyrret. Andre gange stiller de sig ved

apotekets akvarium.

Jeanette Juul Rasmussen opfordrer, til at man finder en løsning, som passer ind i apotekets fysiske rammer, og så skal man huske, at det ofte er få kvadratmeter, der skal til for at skabe et rum i rummet.

”Vores samtalerum er opbygget af skillevægge. Der er en skydedør og ikke noget loft, men det giver alligevel en følelse af privatliv. Selvom det ikke er særlig stort, fungerer det godt både til medicinsamtaler og vaccinationer,” siger hun. ●

UFORSTYRRET. Diskretion kan opnås flere steder på Birkerød Apotek. Ud over samtalerum, benyttes enden af skranken som her, hvor det er muligt at tale uforstyrret.

Aslan Asghari

”Jeg ville finde en løsning, hvor medicinsamtalerne kunne afholdes i forbindelse med ekspeditionen uden at gå på kompromis med diskretionen”

På **Vanløse Apotek** skaber afskærmning i kunderummet ikke bare diskretion ved medicinsamtaler men kommer også kunderne til gode i den almindelige rådgivning

På Vanløse Løve Apotek har de ikke brug for at lede kunderne hen til et konsultationsrum eller i et stille hjørne på apoteket. Her har de nemlig omformet deres skranke til arbejdsstationer, der gør det muligt at afholde medicinsamtalerne i kunderummet uden at gå på kompromis med diskretionen. Skillevægge med lyddæmpende effekt sørger for, at man som kunde er afskærmet fra resten af apoteket, når man ekspederer recepter ved arbejdsstationerne. Idéen fik Aslan Asghari fra sin souschef, som er fra Færøerne, hvor de har en lignende løsning.

”Jeg ville gerne finde en løsning, hvor medicinsamtalerne kunne afholdes i forbindelse med ekspeditionen uden at gå på kompromis med diskretionen, og da jeg så billederne af den færøske løsning, ville jeg se, om vi kunne lave noget lignende,” fortæller Aslan Asghari.

Mission lykkedes

Den mission lykkedes, og løsningen har vist sig at fungere rigtig godt. En af fordelene er, at personalet ikke behøver at gå ned i den anden ende af lokalet for at lave en medicinsamtale. De står stadig side om side med deres kollegaer, og det betyder, at de fortsat kan sparre med hinanden, hvis der er noget, de behøver hjælp til. Kunderne har også

rost løsningen.

”Vi har fået mange positive tilbagemeldinger fra kunderne, som synes, det er rart, at der er kommet afskærmning op. Det gælder både for de kunder, som får medicinsamtaler og for dem, som bare modtager almindelig rådgivning eller henter deres medicin,” siger Aslan Asghari.

For medarbejderne har afskærmningen også givet en større arbejdsro, fordi de ikke bliver forstyrret af, hvad der foregår ude i apoteksrummet eller ved de andre arbejdsstationer.

I forbindelse med etableringen blev der også kigget på, hvordan man kunne forbedre det fysiske arbejdsmiljø. Det betød, at der i samme ombygning blev stillet sadelstole op, som personalet kan læne sig op ad eller sidde på for bedre at kunne variere arbejdsstillinger.

Glade for afskærmning

Både personale og kunder er glade for afskærmningen. Den eneste ulempe er dog, at man har ”tunnelsyn” og kun kan se lige frem, og det betyder, at man ikke har overblik over hele kunderummet.

”Medarbejderne skulle lige vænne sig til, at de har svært ved at se, om kunden er på vej hen til deres arbejdsstation, men vi er i gang med at se, om vi kan finde en løsning, hvor de kan ”se” ud i kunderummet via en lille skærm,” fortæller Aslan Asghari.

”Foruden seks arbejdsstationer med afskærmning har vi også to håndkøbskasser, som bruges til håndkøbssalg, og der har vi altid en medarbejder til at stå, så vi er sikre på, at der er en, der har overblik over hele butikken, og det fungerer godt,” fortæller Aslan Asghari. ●

TILFREDSHED. Apotekets kunder giver udtryk for, at de er glade for at kunne tale uforstyrret sammen – både ved medicinsamtaler og i den almindelige rådgivning.

Farmakonomer er godt i gang med medicinsamtaler på Christianshavns Apotek

En temaaften, en "prøvekanin" og visuelt materiale. Det er nogle af de tiltag, som **Christianshavns Apotek** har benyttet for at få farmakonomerne godt i gang med medicinsamtaler. Her fortæller apotekschef Erdinc Özel, hvordan de har grebet opkvalificeringen an.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP

Når hverdagen kører på fuldt drøn ude på apoteket, virker det måske uoverskueligt at få presset endnu en opgave ind i kalenderen. Også selvom det drejer sig om en spændende én, som klæder farmakonomerne på til at lave medicinsamtaler.

Men på Christianshavns Apotek kunne de næsten ikke vente med at komme i gang med opkvalificeringen af farmakonomerne. Da materialerne blev frigivet i november, gik de straks i gang.

"Jeg vidste med det samme, at vi skulle i gang, så snart det var muligt. Det er jo noget, vi har ventet på i mange år," siger Erdinc Özel.

Det første han gjorde, var selv at læse det materiale igennem, som farmakonomerne også skal igennem. På den måde havde de et fælles afsæt. Derefter hjalp en af farmakonomerne med at agere "forsøgskanin". Hun fik en dag til at læse materialet igennem, men det viste sig, at det kun tog hende omkring en halv dag at nå det hele igennem. Og det var en viden, som Erdinc Özel kunne bruge til at skemalægge de andre farmakonomers studietid.

Derefter trænede han cases med farmakonomeren, og i løbet af to dage lavede hun fem medicinsamtaler under hans supervision.

"Det fungerede godt, at vi kørte det hele igennem med én af farmakonomerne først. Det gav mig en ide om, hvor lang tid de forskellige dele tog og hvilke udfordringer, der kunne være," fortæller han.

Fælles temaaften

Derefter blev der afsat tid i skemaet, så alle apotekets 20 farmakonomer kom igennem læsestoffet. Herefter holdt apoteket en fælles tema-aften, hvor der var tid til at træne cases. Personalet blev opdelt i fire grupper med en farmaceut i hver, som kunne vejlede undervejs.

"Det var en god måde at få trænet på, og vi fik også talt om nogle af de bekymringer, som nogle af farmakonomerne har i forhold til at få en ny arbejdsopgave," fortæller Erdinc Özel og fortsætter:

"Alle medarbejdere er forskellige, og det er vigtigt, at alle føler sig trygge ved opgaven. Nogle kan slet ikke vente med at komme i gang med at bruge deres kompetencer til at lave medicinsamtaler, mens andre synes, det er lidt grænseoverskridende at skulle lave medicinsamtaler, og der skal være plads til begge dele."

For at komme nervøsiteten til livs forsøger han at minde far-

Sådan har de gjort på Christianshavns Apotek

- En af farmakonomerne fungerede som "**prøvekanin**" og gennemførte opkvalificeringen med læsestof, case-øvelser og 5 medicinsamtaler under supervision. Det gav apoteket en god fornemmelse af, hvor lang tid de forskellige dele tog.
- Herefter blev der **skemasat tid** til at komme igennem læsestoffet for alle farmakonomer.
- En **fælles temaaften** blev afholdt for hele apoteket. Her blev der lavet casearbejde i grupper.
- Herefter er farmakonomerne gået i gang med at gennemføre de fem medicinsamtaler under **supervision**. På nuværende tidspunkt er omkring halvdelen af farmakonomerne igennem, og målet er, at alle er igennem ved slutningen af februar.

FIRSTMOVER. Farmakonom Gisèle Katz har hjulpet Erdinc Özel i hans arbejde med at tilrettelægge et forløb for apotekets farmakonomer, der har gjort dem klar til at stå for medicinsamtaler.

3 gode råd fra Christianshavns Apotek

- 1 Skemasæt tid til læsning** og sæt en deadline for, hvornår I skal være helt færdige med forløbet.
- 2 Sæt fokus på medicinsamtalen** med visuelt materiale, så alle huskes på at tilbyde og afholde samtalerne.
- 3 Brug løbende morgenmøder** til at dele de erfaringer, som personalet gør sig med medicinsamtalerne. Det er med til at holde motivationen oppe, og personalet kan inspirere hinanden til, hvordan man bedst spørger ind til borgeren, eller hvordan man kan indlede en medicinsamtale.

makonomerne om, at en medicinsamtale består i at tale med borgeren med udgangspunkt i den enkeltes behov, og at det jo netop er det, de gør hver eneste dag, og som de er dygtige til. Nu er det bare i en lidt mere dybdegående form.

Visuelt materiale

På temaaftenen blev der også brugt tid på at udvikle et visuelt materiale, som skal hjælpe farmakonomerne med at huske medicinsamtalen.

"Det fungerer som en påmindelse om, at de skal huske at tilbyde medicinsamtalerne, fordi det sidder, så de kan se det, når de står i skranken," siger Erdinc Özel og fortsætter:

"Jeg siger altid til farmakonomerne, at det jo var en opgave, de burde have fået for 10 år siden. Og det bliver de egentlig glade for at høre, for det er jo en anerkendelse af deres kompetencer," siger Erdinc Özel.

Planen er, at alle farmakonomerne har været igennem opkvalificeringen ved udgangen af januar, hvilket især kommer til at gøre en stor forskel på apotekets to filialer.

"Vi ved, at der kommer mange borgere i vores filialer, som er i målgruppen for en medicinsamtale, men vi har ikke altid kunnet tilbyde den, fordi der ikke har været en farmaceut, så her tror jeg især, at vi kan nå ud og gøre en forskel for endnu flere borgere," siger han. ●

Når din BD Rowa™ lagerrobot bliver for lille

Det er ikke altid, man kan forudsige fremtiden. Og pludselig kan man stå i den situation, at kapaciteten i ens lagerrobot er blevet for lille. Det var netop den problemstilling, der var opstået på Nykøbing F. Svane Apotek hos apoteker Betina Kjær Hansen. Robottens kapacitet var blevet for lille, og der var ofte flere kasser fra grossisten, der ventede på at komme på plads i lagerrobotten.

Hvad var det, I oplevede i situationen, før robotforlængelsen blev aftalt?

” Vi oplevede en massiv nedgang i vores effektivitet. Vi brugte tid på at lede kasser igennem, stable kasser oven på hinanden og hoppe over kasser pga. pladsmangel. På mange måder var det frustrerende. Samtidig viste det os, hvor stor gavn vi har af vores robot. Kun ganske få måneder efter installationen af vores nye robot og færdiggørelsen af de sidste ombygninger fik vi akut behov for større kapacitet. Så alt det nye blev faktisk revet ned igen for at gøre plads til tre meter mere robot. **Apoteker Betina Kjær Hansen** ”

Apoteker Betina Kjær Hansen skrev til BD Rowa for at høre om mulighederne for at udvide robotkapaciteten. Der blev aftalt et møde, og ganske hurtigt kom man frem til den helt rigtige løsning. En af de store bekymringer hos personalet var, hvis BD Rowa™ Vmax lagerrobotten skulle tømmes helt for produkter. Som vagtapotek ville det være en omfattende operation at skulle tømme lagerrobotten for varer og i flere dage arbejde fra et pluklager. Det ville kræve betydelige ekstra ressourcer, øget ventetid for apotekets kunder og en total nedlukning af forsendelsesafdelingen.

Løsningen blev at forlænge robotten med næsten tre meter. BD Rowa™ Vmax robotens placering gjorde, at det var muligt at forlænge robotten uden at tømme den for produkter. Således kunne Apoteket i Nykøbing F. stort set fortsætte deres normale drift i de tre dage, arbejdet med forlængelsen af lagerrobotten stod på.

Scan QR-koden for at få alt at vide om denne nye løsning.

bd.com/rowa

BD Rowa™ Vmax robotten kan forlænges i intervaller på 45 cm og totalt til 15 meter.

Hvordan oplevede I de tre dage, hvor BD Rowa™ Vmax robotten blev forlænget?

” Vi mærkede faktisk ingen ulemper. Installationsholdet startede om aftenen og arbejdede hele natten. Næste morgen tog den danske tekniker over, og vi var ”kørende”. Vi var naturligvis spændte på processen, også fordi vi var de første, som fik gennemført sådan en operation. Det bedste ved forlængelsen er, at der på bagsiden af robotten er indbygget glas, så kunderne rent faktisk kan se de to robotarme i funktion. Og dét har stor underholdningsværdi. *Apoteker Betina Kjær Hansen* ”

Hele processen omkring robotudvidelsen blev koordineret af den lokale BD Rowa tekniker Carsten Olsen, som sørgede for at holde apoteket løbende informeret. Robotforlængelsen blev som altid udført af et af BD Rowas erfarne installationshold fra Tyskland. Og da robotten var færdigsamlet, overtog Carsten Olsen opgaven og programmerede den, så de nye hyldemeter kunne blive fyldt med produkter.

Hos BD Rowa prioriterer vi kendskabet til vores kunder meget højt. Vi forsøger at være proaktive i vores ageren, når det kommer til installation og implementering af et BD Rowa produkt. I den efterfølgende service og vedligeholdelse af lagerrobotten er vores krav mindst lige så høje. Vi registrerer de fejlmeddelelser, der kommer fra BD Rowa™ Vmax eller BD Rowa™ Smart produkterne, og hvis der er en BD Rowa™ Vmax eller BD Rowa™ Smart, der melder fejl, går vi straks i gang med at afhjælpe dem. Det kalder vi proaktiv service. Derfor har vi også fem danske teknikere, der holder øje med de danske lagerrobotter. Så vi mener det alvorligt, når vi siger: "En BD Rowa™ Vmax eller BD Rowa™ Smart er en langtidsholdbar løsning uden ekstraregninger." Alt er inkluderet i BD Rowas service og vedligeholdelse. Også den proaktive del.

Thomas Lacentra

Commercial Lead MMS Rowa DRI
+45 2199 3860
thomas.lacentra@bd.com

Becton Dickinson Dispensing Denmark A/S, Lyskær 3EF, 1, Denmark, 2730 Herlev
Email: rowa-uk@bd.com, bd.com/rowa

Aabybro Apotek har flere ansatte med udenlandsk uddannelsesbaggrund

Sproget er nøglen til succes

Christina Weidemann Pedersen har flere medarbejdere med udenlandsk uddannelsesbaggrund på sine apoteker. Støtte til forbedring af sproglige kompetencer er afgørende, lyder hendes råd.

AF: ANNE-SOPHIE RØMER THOSTRUP
ILLUSTRATION: MAI-BRITT AMSLER

I en tid med mangel på faglært arbejdskraft på mange apoteker kan det være en mulighed at ansætte en medarbejder, der har en uddannelse som farmaceut eller apotekstekniker fra et andet land.

Det har apoteker Christina Weidemann Pedersen fra Aabybro Apotek gjort gennem flere år. Lige nu har hun medarbejdere, som er uddannet i Polen, Rumænien og Syrien.

Hun er glad for sine medarbejdere med udenlandsk uddannelsesbaggrund. De er som oftest engagerede og fagligt dygtige. Der er dog også forhold, som man, i følge den nordjyske apoteker, skal forholde sig til for at få dem godt i gang.

Helt afgørende er det, at man som apoteker støtter op om, at medarbejderne hele tiden udvikler deres sproglige kompetencer – også efter, at de har bestået et sprogkursus i dansk.

"Det er lige før, jeg vil sige, at sproget er vigtigere end den faglige del. Det passer selvfølgelig ikke helt, men hvis man ikke har de sproglige kompetencer, så man kan udtrykke sig klart i rådgivningen og kommunikere godt med sine kollegaer,

kan det godt blive svært. Sproget er jo en forudsætning for, at man kan bruge sin faglighed," siger hun.

Medarbejdere til talepædagog

Derfor har Christina Weidemann Pedersen blandt andet sendt flere af sine medarbejdere med udenlandsk uddannelsesbaggrund til undervisning hos en talepædagog, og det har båret frugt.

"Dansk er jo et svært sprog, og talepædagogen har hjulpet nogle af mine medarbejdere med at få en bedre udtale. Det har været en god investering, som virkelig har gjort en forskel, og jeg oplever også, at medarbejderne har været glade for det," siger hun.

Det er dog en forudsætning, at medarbejderen er motiveret, understreger Christina Weidemann Pedersen – ikke mindst fordi rådgivning er så vigtig en del af arbejdet på et dansk apotek.

Fra Bukarest til Nordjylland

At sproget er vigtigt, er hendes medarbejder Lia-Mariana Høst helt enig i. Hun er uddannet farmaceut i Bukarest i Rumænien i 2012 og kom til Danmark i 2017. Selvom hun hurtigt fik godkendt sin uddannelse af Lægemiddelstyrelsen, gik der et par år, før hun følte sig sikker nok i det danske sprog til at kunne søge job på et apotek.

"Jeg ville være sikker på, at jeg kunne sproget så godt, at jeg kunne kommunikere med mine kollegaer og levere en god rådgivning i skranken," siger hun.

For at blive bedre til dansk arbejdede hun blandt andet på en varmestue i Aalborg. Her hjalp hun de danske medarbejdere med at forstå de rumænere, som kom på varmestuen, mens hun selv fik trænet sit danske.

Ikke mindst, når det kommer til at fin-

Medarbejdere med udenlandsk uddannelse på Aabybro Apotek

Christina Weidemann Pedersen er apoteker på Aabybro Apotek med tre tilhørende enheder.

Hun har gennem årene haft ansatte fra flere forskellige lande. Lige nu har hun tre farmaceuter med baggrund og uddannelse i henholdsvis Polen, Rumænien og Syrien og en farmakonom med baggrund og uddannelse i Rumænien.

Mens de to farmaceuter fra Polen og Rumænien hurtigt fik godkendt deres uddannelse hos Lægemiddelstyrelsen, har farmakonom fra Rumænien og farmaceuten fra Syrien skullet supplere deres uddannelser.

de rundt i den danske apotekslovgivning, er det vigtigt, at man kender sine sproglige begrænsninger.

"Man skal ikke være for stolt til at spørge, når der er noget, man er i tvivl om. Spørg hellere én gang for meget, end én gang for lidt," siger Lia-Mariana Høst og tilføjer, at kollegaerne har været søde til at hjælpe hende med at finde information om alt fra bevillinger til lovgivning.

Fagbøger i fritiden

Lia-Mariana Høst har generelt gjort en stor indsats, både når det kommer til det sproglige og i forhold til at komme ind i >

Talepædagogen har hjulpet nogle af mine medarbejdere med at få en bedre udtale. Det har været en god investering, som virkelig har gjort en forskel

Christina Weidemann Pedersen,
apoteker på fra Aabybro Apotek

Hvordan får man tilladelse til at arbejde på et dansk apotek?

Udenlandske farmaceuter og farmakonomer, som ønsker at arbejde på et dansk apotek eller sygehusapotek, skal have tilladelse fra Lægemiddelstyrelsen.

Lægemiddelstyrelsen får hvert år mellem 30 og 50 ansøgninger om tilladelse til at arbejde som farmaceut eller farmakonome i Danmark. Når Lægemiddelstyrelsen har modtaget en komplet ansøgning, er der en sagsbehandlingstid på ca. 2-3 måneder, inkl. vurderingen hos henholdsvis Farmakonomskolens eller Københavns- eller Syddansk Universitet.

På Lægemiddelstyrelsens hjemmeside kan man læse mere om ansøgningsprocessen.

På medlemsnettet findes også en side om ansøgnings- og godkendelsesprocessen. Her er der også kontaktoplysninger på apotekere, som har erfaringer med at ansætte udenlandske medarbejdere.

BEMANDING

> den danske apotekskultur.

For eksempel anskaffede hun sig hurtigt en stak danske fagbøger om lægemidler, sygdomslære og anatomi, så hun kunne få styr på de danske termer. En kollega anbefalede hende også at finde bøger om praktisk farmakologi, så hun kunne lære nogle af de danske vendinger, man typisk bruger, når man rådgiver i skranken.

Det er i høj grad lykkedes. Og kun et par gange har hun oplevet, at hun måtte spørge en kollega til råds, fordi kunden havde en meget kraftig jysk accent, som hun havde svært ved at forstå.

"Her måtte jeg lige få hjælp til at oversætte fra dansk til dansk," siger hun med et grin.

Tilrettelæggelse af uddannelsesforløb

En anden erfaring, Christina Weidemann Pedersen har gjort, er, at det er vigtigt at man får tilrettelagt et godt forløb for de medarbejdere, som skal have suppleret deres uddannelse, før de kan arbejde på apoteket.

Hun har blandt andre en medarbejder

ansat, som er uddannet farmaceut i Syrien. Han kunne ikke få sin uddannelse direkte godkendt af Lægemiddelstyrelsen og måtte derfor starte med at tage uddannelsen som farmakonom. Derefter gik han i gang med at supplere sin uddannelse på SDU, så han til sidst kunne få lov at arbejde som farmaceut på apoteket.

"Hans uddannelsesforløb var lidt for komprimeret, hvilket gjorde, at han var meget væk fra apoteket, hvor han stadig var ansat som farmakonom, og det blev også lidt stressende for ham selv. Så en anden gang vil jeg sørge for at sprede sådan et forløb ud over længere tid, hvis det kan lade sig gøre," siger hun.

Selvom det kræver tilrettelæggelse, og at man støtter op om de sproglige kompetencer, er det umagen værd, og Christina Weidemann Pedersen ser det som en styrke, at hendes medarbejderstab tæller flere nationaliteter.

"Jeg har nogle rigtig dygtige medarbejdere, som er motiveret for at lære, og dem vil jeg bestemt ikke undvære," siger hun. ●

3 råd fra Lægemiddelstyrelsen

1 Læs ansøgningsvejledningen grundigt igennem og sørg for at få samlet alle de nødvendige dokumenter, så de kan indsendes samlet. Når ansøgningsprocessen trækker ud, skyldes det ofte, at der mangler dokumentation.

2 Ring til Lægemiddelstyrelsen, inden du sender ansøgningen afsted. På den måde sikrer du, at du får alle de nødvendige dokumenter med i første omgang.

3 Vær opmærksom på, at Lægemiddelstyrelsen kan stille **tillægskrav**, før du kan få tilladelse til at arbejde på et dansk apotek. Især når der er tale om ansøgere, der ikke er fra EU-lande.

a Tillægskrav for farmakonomer kan for eksempel være praktik på et apotek eller en bestået egnethedsprøve i lægemiddel- og apotekselovgivning, som afholdes på Pharmakon.

b Tillægskrav for farmaceuter kan for eksempel være gennemførelse af faget Studieophold på Apotek eller gennemførelse af forskellige fag på kandidatuddannelsen i Farmaci.

SPROGKRAV

• Medarbejdere fra 3. lande

Lægemiddelstyrelsen har praksis for, at en udenlandsk farmaceut eller farmakonom fra et 3. land skal have gennemført Dansk 3, FVU 4 eller derover for at kunne arbejde på et dansk apotek eller sygehusapotek.

Lægemiddelstyrelsen bruger de offentlige sprogpakker. En apoteker må dog gerne supplere med et intensivt sprogkursus, som selvfinansieres, så ansøgeren hurtigere kan lære dansk og derved hurtigere tilmelde sig Prøve Dansk 3, FVU 4 eller dansk på et højere niveau som f.eks. Studieprøven. Man kan med andre ord godt melde sig til prøven i Dansk 3, uden at have deltaget i undervisningen, men det vil dog koste et gebyr at tilmelde sig prøven, hvis man ikke har været tilmeldt undervisningen.

• Medarbejdere fra EU

Der er ingen formelle sprogkrav til medarbejdere, der har en uddannelse fra et EU-land. Her er det apotekerens ansvar som driftsherre at sikre, at medarbejderen kan tale dansk på et niveau, så vedkommende kan rådgive kunderne om deres medicin.

KILDE: LÆGEMIDDELSTYRELSEN

Lindring starter her. Mod feber og smerte.

Panodils sortiment er velegnet til hele familien.

Panodil, Panodil Zapp, Panodil Brus, Panodil Hot, Panodil Junior (paracetamol). **Indikation:** Panodil, filmovertrukken tablet 500 mg, Panodil Zapp, Panodil Brus, Panodil Hot, Panodil Junior: Svage smerter, febernedsættende. **Dosering:** Panodil filmovertrukken tablet, Panodil Brus og Panodil Zapp: Voksne (inkl. ældre) og børn på 12 år og derover (min. 40 kg): 1 g 3-4 gange i døgnet, dog højst 4 g pr. døgn. I enkelte tilfælde kan 500 mg 3-4 gange i døgnet være tilstrækkeligt. Minimum doseringsinterval: 4 timer. Panodil filmovertrukken tablet og Panodil Brus: Børn 2-11 år: 50 mg/kg/døgn fordelt på 3-4 doser. Minimum doseringsinterval: 6 timer. Maksimum behandlingstid uden lægens anvisning er 3 dage. Børn under 2 år: Må ikke anvendes uden lægens anvisning. Panodil Zapp: Børn under 12 år: Må ikke anvendes uden lægens anvisning. Panodil Hot: Voksne (inkl. ældre) og børn på 15 år og derover: 2 breve (1 g) 3-4 gange i døgnet, dog højst 8 breve (4 g) pr. døgn. I enkelte tilfælde kan 1 brev (500 mg) 3-4 gange i døgnet være tilstrækkeligt. Minimum doseringsinterval: 4 timer. Børn under 15 år: Må ikke anvendes uden lægens anvisning. Panodil Junior oral suspension og suppositorier: Børn på 2 år og derover: 50 mg/kg/døgn fordelt på 3-4 doser. Minimum doseringsinterval: 6 timer. Maksimum behandlingstid uden lægens anvisning er 3 dage. Børn under 2 år: Må ikke anvendes uden lægens anvisning. Alle: Den maksimale døgndosis må ikke overskrides. Bør anvendes i laveste effektive dosis i kortest mulig tid. **Kontraindikationer:** Svær leverinsufficiens, overfølsomhed overfor paracetamol eller hjælpestofferne. **Interaktioner:** Metoclopramid, domperidon, colestyramin, lægemidler med enzyminducerende effekt (f.eks. fenytoin, carbamazepin), probenecid, chloramphenicol, warfarin. **Forsigtighedsregler:** Må ikke anvendes samtidig med andre lægemidler, der også indeholder paracetamol, da det kan føre til en overdosis, der kan kræve levertransplantation eller medføre død. Forsigtighed skal udvises ved lever- og nyreinsufficiens. Tilfælde af nedsat leverfunktion/leversvigt ved maksimale terapeutiske doser er rapporteret ved underskud af glutathion, hvorfor vedvarende brug og maksimale doser frarådes hos disse patienter. Underskud af glutathion kan øge risikoen for metabolisk acidose. Risiko for medicinoverforbrugshovedpine og nyreskade ved længerevarende brug. Panodil Zapp, Panodil Hot, Panodil Brus betragtes som produkter med højt natriumindhold, hvilket der skal tages hensyn til, hvis patienten er på natrium- eller saltfattigt diæt. Forsigtighed tilrådes ved hjerteinsufficiens. Panodil Brus desuden ved hereditær fructoseintolerans (sorbitol E420). Panodil Hot desuden ved Føllings sygdom/PKU (indeholder aspartam E951), hereditær fructoseintolerans, glucose/galactosemalabsorption og sucrose-isomaltasemangel (indeholder saccharose). Farvestofferne kan medføre allergiske reaktioner. Panodil Junior oral suspension desuden: Hereditær fructoseintolerans (sorbitol E420 og maltitol E965). Indeholder konserveringsmidler (E215, E217, E219), som kan give allergiske reaktioner (kan optræde efter behandlingen). **Graviditet og amning:** Kan om nødvendigt anvendes under graviditet. Bør anvendes i lavest mulige dosis, der mindsker smerterne, og i så kort tid som muligt. Kan anvendes under amning. **Bivirkninger:** Almindelige: Rødmen af rektalslimhinden (Panodil Junior suppositorier). Øvrige bivirkninger: Se produktresumé. **Overdosering:** Overdosis på > 6 g paracetamol eller mere som enkelt dosis hos voksne eller > 125 mg/kg kropsvægt som enkelt dosis hos børn kan forårsage leversvigt, der kan kræve levertransplantation eller medføre død. Ligeledes kan overdosis af paracetamol pga. høje samlede dosisniveauer over en periode forårsage irreversibelt leversvigt. Akut pankreatitis er observeret, ofte med hepatisk dysfunktion og levertoksicitet. **Udlevering:** HX_{ig}: Panodil filmovertrukken tablet 500 mg 10 stk., Panodil Zapp 10 stk., Panodil Brus 10 stk., Panodil Hot 10 stk., Panodil Junior Oral Suspension 60 ml og 200 ml, Panodil Junior Suppositorier 125 mg 10 stk. og 250 mg 10 stk. HA_{ig}: Panodil filmovertrukken tablet 500 mg 20 stk., Panodil Zapp 20 stk., Panodil Brus, brusetablet 500 mg 20 stk. og 60 stk. Se dagsaktuel pris på medicinpriser.dk. Haleon Danmark ApS er indehaver af markedsføringstilladelserne. Trademarks owned or licensed by Haleon. ©2024 Haleon or licensors. Bivirkninger, både kendte og nyopdagede, bedes indberettet hurtigst muligt til Lægemiddelstyrelsen (www.meldenbivirkning.dk) eller Haleon (mystory.nd@haleon.com).
De med (*) markerede afsnit er omskrevet og/eller forkortede i forhold til Lægemiddelstyrelsens godkendte produktresuméer, som vederlagsfrit kan rekvireres fra Haleon Danmark ApS via mystory.nd@haleon.com eller telefon 80 25 16 27.

Baseret på SmPC'er for Panodil, filmovertrukne tabletter 500 mg: 06/2023, Panodil Zapp: 07/2023, Panodil Brus: 06/2023, Panodil Hot, pulver til oral opløsning, brev: 06/2023, Panodil Junior, suppositorier: 01/2024, Panodil Junior, oral suspension: 02/2024.
PM-DK-PAN-24-00051

Læs mere

Regionsrådsformand på besøg på

Der var inspiration til øget samarbejde mellem apotek og region, da formand for Region Sjælland var på apoteksbesøg i Sorø. Farmaci har spurgt, hvad hun tog med fra mødet.

AF: TRINE GANER

Hvordan kan apotekerne bidrage til at styrke medicinsikkerheden og aflaste andre faggrupper i sundhedsvæsenet? Det spørgsmål var på dagsordenen, da formand for Region Sjælland Trine Birk Andersen i starten af januar var på Sorø Apotek hos apoteker og næstformand i Apotekerforeningen Mads Haaning.

Formålet med besøget var at give regionsrådsformanden et indblik i, hvad der foregår bag skranken på et apotek og få startet en dialog om, hvordan apotekerne kan være med til at forbedre det nære sundhedsvæsen.

På mødet blev der blandt andet talt om sundhedsydelse og apotekets mulighed for at hjælpe borgere med at trappe ud af opioider ved at tilbyde dosispakket medicin og rådgivning. Ikke mindst det sidste ser Trine Birk Andersen potentialer i.

"Idéen om, at apotekerne kan og gerne vil spille en aktiv rolle i forhold til borgere, der er under udtræpning for opioider, synes jeg er særdeles interessant," siger hun efter besøget til Farmaci.

Flere fagligheder i spil

I det hele taget er regionsrådsformanden optaget af at få bragt flere fagligheder i spil i det nære sundhedsvæsen i bestræbelserne på at løfte opgaverne bedst muligt til gavn for borgerne, understreger hun.

"Jeg glæder mig over det engagement, der var, og viljen fra apotekernes side til at være med til at løfte og udvikle sundhedsvæsenet. Jeg hæftede mig særligt ved barriererne for, at medarbejderne kan udnytte deres faglige kompetencer til at hjælpe og støtte borgerne samtidig med, at det kan aflaste de praktiserende læger. Blandt andet i forhold til recepter og mulighed for substitution af givne lægemidler. Så jeg tager med mig, at der er et ønske om at blive brugt mere og bredere i det samlede sundhedsvæsen," siger Trine Birk Andersen.

Tættere dialog med fagprofessionelle

Der blev også mulighed for at drøfte, hvordan regionen vil inddrage sundhedsprofessionelle – herunder apotekerne – i de kommende sundhedsråd, som nedsættes som et led i sund-

BAG SKRANKEN. Rundturen på apoteket gav indblik i de mange opgaver, som apoteket løfter.

hedsreformen. Samme reform betyder, at Region Sjælland og Region Hovedstaden om et år smelter sammen til Region Øst, og man er derfor midt i en brydningstid, påpeger regionsrådsformanden.

"Der er stadigvæk meget, som vi mangler svar på i forhold til disse sundhedsråd, men hvis vi skal lykkes med at styrke det nære sundhedsvæsen, som er et af de vigtigste omdrejningspunkter i sundhedsreformen, kræver det en endnu tættere dialog med de aktører og fagprofessionelle, der allerede i dag er med til at drive det nære sundhedsvæsen," siger Trine Birk Andersen.

Mads Haaning synes, at det er positivt, at regionsrådsformanden prioriterede et besøg på apoteket.

"Det stod meget klart for mig, at Trine Birk Andersen er interesseret i at bringe alle sundhedsaktører i spil for at lykkes med strategien om nærhed i sundhed. Apotekerne er oplagte at tænke ind, når vi taler om at aflaste sygehuse, praktiserende læger og plejepersonale. Bare i Region Sjælland har apote-

Sorø Apotek

kerne daglig fysisk kontakt til 25.000 borgere. Det er borgere, vi individuelt kan tilbyde medicinsamtaler om opstart af ny behandling, compliance ved nuværende behandling og ikke mindst tilbyde samtale om udtrapning af medicin, eksempelvis opioider,” siger Mads Haaning.

Han ser frem til at fortsætte den konstruktive dialog med regionen og på den baggrund få igangsat konkrete samarbejder, der kan hjælpe borgerne og aflaste de øvrige sundhedsaktører.

Med til mødet var - udover Trine Birk Andersen - apoteker og næstformand i Apotekerforeningen Mads Haaning, lægefaglig funktionschef Kitten Engell Weber og chefkonsulent Mie Riise - begge fra Region Sjælland - samt medlem af apotekernes kredsbestyrelse apoteker Birgitte Egeberg Carlsen og kreds-konsulent Lena Skov Andersen fra Apotekerforeningen. ●

Idéen om, at apotekerne kan og gerne vil spille en aktiv rolle i forhold til borgere, der er under udtrapning for opioider, synes jeg er særdeles interessant

Trine Birk Andersen,
formand for Region Sjælland

Det er ikke kun i Region Sjælland, at apotekerne er i dialog og samarbejde på tværs. Her to andre nylige eksempler på dialogmøder i Region Syddanmark og på Frederiksberg. Formålet er det samme: styrket samarbejde om borgernes medicin på tværs af sundhedssektoren.

TEMADAG FOR KREDSBESTYRELSER:

Fællesskab og politisk indflydelse på

UDVEKSLING. Der var livlig debat og mange idéer til kredsens rolle i foreningen, da repræsentanter fra de fem kredsbestyrelser var samlet i Apotekerforeningen i København.

Fokus på **fællesskab** og **politisk interessevaretagelse** forud for efterårets kommunal- og regionsrådsvalg var blandt emnerne på dagsordenen til årets temadag for foreningens kredsbestyrelser.

AF: TRINE GANER

Hvad er kredsens rolle i foreningsfællesskabet? Hvordan kommer sundhedsreformen til at forandre sundhedsvæsenet? Hvilke muligheder giver det apotekerne? Og skal antallet af kredse i foreningen gå fra fem til fire?

Det var nogle af de spørgsmål, der var til diskussion, da 16 medlemmer af foreningens fem kredsbestyrelser midt i januar mødtes til en dag i kredsens tegn. Kredsene er stadig en ramme om socialt samvær og fællesskab – men der er også skærpet fokus på at styrke apotekernes samarbejde med kommuner og regioner.

Der var bred enighed om, at kredsene spiller en vigtig rolle i foreningen, og at de bør styrkes yderligere – både i den politiske interessevaretagelse og i forhold til fællesskabet.

Opsamling på sidste års apotekerkonference

Og netop fællesskab var øverst på dagsordenen, da de fremmødte kredsbestyrelsesmedlemmer fulgte op på temaet om foreningsfællesskabet på sidste års apotekerkonference.

Det blev blandt meget andet drøftet, hvordan man bedst deler viden og gode erfaringer på tværs af kredsene, og hvad der skal til for at byde nye apotekere godt velkommen i kredsen.

Sundhedsvæsenet i forandring

Efter en runde med status fra de enkelte kredse gennemgik chefkonsulent Birgitte Nørby Winther de dele af sundhedsreformen, der især berører apotekssektoren.

Blandt pointerne var, at apotekerne skal arbejde på at få en rolle i forhold til de kommende sundhedsråd. Det bliver politiske fora, så målet er indflydelse i de fora, der forventeligt oprettes rundt om de politiske råd og i forhold til rådernes sekre-

dagsordenen

tariater.

Desuden skal det afklares og drøftes, hvordan apotekerne bedst kan understøtte medicinbehandling i dette nye mellemrum mellem regionale og kommunale enheder.

Regioner slås sammen

Endelig var der indledende dialog om, hvilken betydning det skal have for kredsene, at to regioner fra næste år slås sammen til Region Østdanmark.

På den ene side er der hensynet til, at sektorens organiserede matcher regionernes. Det taler for at sammenlægge Hovedstadens- og Sjællands kreds – alternativt at etablere en fælles politisk overbygning. På den anden side skal kredsen fungere socialt, praktisk og geografisk.

Der var enighed om, at en beslutning bør afvente udviklingen og under alle omsætninger kræver en indgående dialog og formel beslutningsproces. ●

BRAINSTORM. En af opgaverne på Apotekerkonferencen bestod i, at deltagerne delte deres ønsker til et stærkt foreningsfællesskab. De mange idéer fra konferencen blev drøftet på temadagen.

Temadag for kredsbestyrelser

Afholdt den 16. januar 2025

Deltagere: Der var 16 deltagere. Alle kredse var repræsenteret.

RESOURCE® ADDERA® PLUS

NYHED! NY EMBALLAGE
MED MINDRE PLASTIK!^a

Resource® Addera® Plus fortsætter med at udvikle sig og vil snart kunne fås i Tetra Pak® emballage. For yderligere at reducere brugen af plastik har vi også erstattet plasten i transportemballagen med pap. Den rektangulære form sparer overskydende materiale, vægt og plads, både i transport og på butikshylden, uden at gå på kompromis med kvalitet og indhold.

Resource® Addera® Plus er stadig en saftbaseret ernæringsdrik i 6 skønne smagsvarianter baseret på frugtjuice^b og med den samme gode smag som altid!

Information til sundhedsfagligt personale

^aI starten af 2025 vil plastikflaskerne blive byttet ud med Tetra Pak®. ^bFrugtjuice fra koncentrat. Resource® Addera® Plus er fødevarer til særlige medicinske formål og skal anvendes under lægelig overvågning. Beregnet til ernæringsmæssig håndtering af patienter med underernæring eller i ernæringsmæssig risiko.

www.nestlehealthscience.dk

Nestlé
HealthScience

APOTEKSFARMACEUTKONGRES 2025

Ikke alle helte bærer kappe, farmaceuter bruger

Faglighed, arbejdsglæde og socialt samvær var på dagsordenen, da farmaceuter fra apoteker landet over var til kongres

AF: TRINE GANER

Kerneopgave, fremtidens generationer og arbejdsglæde. Det var tre af de helt centrale temaer, som 160 apoteksfarmaceuter og apotekere sammen dykkede ned i, da de var samlet til apoteksfarmaceutkongres på Hotel Comwell Kolding. Ud over faglig inspiration fik deltagerne dyrket netværk og hygget med gamle og nye apoteksfarmaceutkollegaer fra hele landet. Og så var der en del gode budskaber at tage med hjem. Ikke mindst Anders Lund Madsens ord, som er overskriften til denne artikel – og som ikke overraskende faldt i god jord hos deltagerne.

I invitationen til kongressen havde arrangørerne lovet at udskrive "farmaceutens recept til en inspirerende hverdag", og første ordination var et oplæg om kerneopgaven ved forfatter og foredragsholder Anders Seneca.

Fokus på kerneopgave

Ifølge ham er fælles og bevidst fokus på kerneopgaven afgørende, hvis man vil øge trivsel og motivation blandt medarbejderne.

Hvad er apotekets kerneopgave? Og hvad er ikke? Hvorfor gør vi det, vi gør? Og er vi enige om det? Det er, ifølge Anders Seneca, nogle af de spørgsmål, som man bør tale sammen om. Som han startede sit oplæg ud, så "kom han IKKE med recepten på kerneopgaven" men gav inspiration til, hvordan man får snakket om og defineret kerneopgaven.

Er man først enige om kerneopgaven, kan man bruge den som ledetråd, når man definerer kvalitet og i hverdagens

prioritering af opgaver, sagde han blandt andet.

Paneldebat om apotekets fremtid

Kongressen bød herefter på en paneldebat om apotekets opgaver nu og i fremtiden. Paneldeltagerne var formand for Apotekerforeningen Jesper Gulev Larsen, formand for Pharmadanmark Stine Hasling Mogensen, forskningschef på Pharmakon Charlotte Verner Rossing og apoteker på Sønderbro Apotek og Sydhavnsapoteket Susanne Bendixen.

Deltagerne havde forskellige bud på, hvordan man kan formulere apotekets kerneopgave både nu og i fremtiden. At apotekets sundhedsfaglige rolle er i positiv udvikling, var der dog bred enighed om.

AI i sundhedsvæsenet

Brugen af kunstig intelligens inden for sundhedsvæsenet var også på dagsordenen på kongressen. Praktiserende læge og forfatter til bogen "Doktor Hansen har set sin sidste patient", Michael Skov Hejmadis, fortalte, hvordan han allerede i dag bruger AI, blandt andet til at foreslå svar i e-mail-konsultationer.

Ifølge Michael Skov Hejmadis har ChatGPT allerede nu langt mere viden end en speciallæge, og perspektiverne i

forhold til apotekets rådgivning er, ifølge lægen, store. Først og fremmest kommer det til at gøre hverdagen meget nemmere, lød hans forudsigelse.

Arbejdsglæde i fokus

Der var arbejdsglæde på programmet, da Helle Kjær Groth og Tina Seirup Nielsen, der står bag en trivselsambassadøruddannelse, indtog scenen. De har i deres arbejdsglæde fokus på, hvordan man fremmer arbejdsglæden og de understregede blandt andet, at arbejdsglæde skabes sammen og kan føre til højere tilfredshed, lavere jobskifte, færre sygedage og en positiv bundlinje.

Nye projekter i Netværk for Udvikling af Apotekspraksis

Også Netværk for Udvikling af Apotekspraksis optrådte på kongressen. Professor på Institut for Farmaci på Københavns Universitet Lotte Stig Nørgaard fortalte om netværkets arbejde og om to nye projekter. Derudover fortalte tre projektgrupper om deres igangværende projekter med mulighed for spørgsmål fra publikum.

Kongressen bød også på oplæg af Anders Lund Madsen og samarbejde på tværs af generationer ved underviser og foredragsholder Anne-Mette Ravn. ●

faktisk kittel

Apoteksfarmaceutkongres

Kongressen blev afholdt den 18.-19. januar på Hotel Comwell Kolding.

Arrangørerne er Danmarks Farmaceutiske Selskab under Sektion for Samfundsfarmaci.

Kongressen afholdes som udgangspunkt hvert andet år.

Bestyrelsen består af Stine Westergaard, Lykke Fugl Nymark, Jannik Brøndsted Hovgaard, Gudlaug Olafsdottir og Dennis Krag-Jakobsen

! **Bestyrelsen søger to nye medlemmer til at hjælpe med at planlægge næste kongres, afholdes den 16.-27. januar 2027.**

Apotekets kerneopgave er at skabe det gode liv for vores borgere gennem brug af lægemidler med udgangspunkt i den enkelte

Susanne Bendixen, apoteker på København Sønderbro Apotek og Sydhavnsapoteket

Apoteket er en mulighed for at møde slutbrugeren i øjenhøjde

Charlotte Werner Rossing, forskningschef på Pharmakon

Vi skal bruge vores faglighed på at gøre kunderne bedre

Stine Hasling Mogensen, formand for Pharmadanmark

Grønne
Vitaminer

HUSK TIDENS VIGTIGSTE VITAMINER

SOLSKINSVITAMINET D3 ER VIGTIGERE END NOGENSINDE

Rigtig mange danskere kommer i underskud, da kroppen kun kan producere D3-vitamin, når solen skinner på huden. Forskerne er derfor ikke længere i tvivl, et ekstra tilskud er nødvendigt, for at sikre kroppen tilstrækkeligt med D3-vitamin.

Bidraget til at vedligeholde:

- muskler
- tænder og knogler
- normalt kalkniveau i blodet
- optagelsen af kalk og fosfor
- immunsystem og celledeling

NU OGSÅ VEGANSK!

ÆLDREVITAMINET B12

Med alderen svækkes optagelsen af næringsstoffer gennem tarmen, så det er vigtigt at indtage den rette dosis vitamin B12. Fås i to veganske styrker på **500 mcg** og **125 mcg** pr. tablet.

Bidraget til at vedligeholde:

- dannelsen af røde blodlegemer
- et normalt energistofskifte
- omsætning af homocystein
- normal psykisk funktion
- normal celledelingsproces
- normalt fungerende nervesystem og immunsystem

NU VEGANSK!

STÆRKE KNOGLER

Vitamin K2 aktiverer proteinet osteocalcin, som sørger for at aflejre calcium i knoglerne. Derudover aktiverer det også proteinet Matrix GLA (MGP), som forhindrer, at kalken aflejres i blodårerne. Således bidrager Vitamin K2 til at vedligeholde en normal knoglestruktur.

Vegansk Vitamin K2 indeholder bioaktivt menakinon-7, som er fremstillet på basis af bakteriekulturen Bacillus Subtilis, og indeholder således ikke soya-proteiner.

Vegansk **Vitamin K2 90 mcg**

 dansk farmaceutisk industri a-s
www.dkpharma.dk

 @berthelsenaturprodukter

 @berthelsenaturprodukter

Alle produkterne lagerføres hos Nomeco/TMJ

Nicotinell

HALÉON PRO

Nicotinell mundspray. Starter lindring af nikotin- og rygetrang efter **30** sekunder*

Hurtig absorption af nikotin
sammenlignet med andre typer af
nikotinerstatningsterapi (NRT)**

Til patienter der søger en hurtig og effektiv lindring af nikotin- og rygetrang:

- ✓ Diskret og praktisk
- ✓ Foretrukket form for nikotinerstatningsterapi (NRT)¹

Læs mere om Nicotinell mundspray
og vores andre Nicotinell produkter
på haleonpro.dk

*Med 2 pust. **Tyggegummi, sugetablet og plaster. 1. Bolliger CT et al. Respiration 2007; 74(2):196-201.

Nicotinell FastMist (nicotin) spray. **Indikation:** Behandling af tobaksafhængighed hos voksne ved lindring af nicotin-abstinenssymptomer, herunder rygetrang under et rygestopforsøg eller et forsøg på at skære ned på rygningen før et fuldstændigt rygestop. ***Dosering:** Anvend op til 4 pust i timen. Brug ikke mere end 2 pust pr. dosering og brug ikke mere end 64 pust (4 pust i timen i løbet af 16 timer) i døgnet. Følg instruktionerne i indlægssedlen. ***Interaktioner:** Der er ikke definitivt fastslået nogen klinisk relevante interaktioner mellem nicotinerstatningsprodukter og andre lægemidler. ***Forsigtighedsregler:** Må ikke anvendes ved overfølsomhed over for nicotin, hjælpestoffer eller af ikke-rygere. Bør ikke anvendes af børn og unge under 18 år samt ved graviditet eller amning uden lægens anvisning. En læge bør udføre en vurdering af risikoen kontra fordelen for patienter med følgende tilstande: hjertekarsygdomme, diabetes, disponering for angioødem eller urticaria, nedsat nyre- eller leverfunktion, ukontrolleret hyperthyreoidisme eller fæokromocytom samt mave-tarm sygdom. Indeholder 7 mg alkohol (ethanol) pr. pust svarende til 100 mg/ml. Mængden i 1 pust af dette lægemiddel svarer til mindre end 2,5 ml øl eller 1 ml vin, og vil ikke have nogen nævneværdig effekt. Indeholder 0,5 mg natrium pr. pust, svarende til 0,025% af den WHO anbefalede maximale daglige indtagelse af 2 g natrium for en voksen. Indeholder 10,95 mg propylenglycol pr. pust svarende til 156,43 mg/ml. Indeholder 0,018 mg benzylalkohol pr. pust, svarende til 0,26 mg/ml. Benzylalkohol kan medføre allergiske reaktioner. ***Graviditet og amning:** Må ikke anvendes uden lægens anvisning. Fordele og risici bør opvejes. ***Bivirkninger:** Meget almindelige: Hovedpine, hikke, irritation i halsen, kvalme. Almindelige: Hypersensitivitet, dysgeusi, paræstesi, hoste, brændende fornemmelse, træthed. Øvrige bivirkninger: Se produktresumé. Visse symptomer kan skyldes abstinenssymptomer og for lav tilførsel af nicotin. ***Overdosering:** Symptomer, der ligner dem, der forekommer ved for meget rygning kan forekomme. Nicotindoser, som tåles af voksne rygere i behandling, kan hos børn give kraftige symptomer på forgiftning og være dødelige. **Pakninger:** 1 og 2 flasker indeholdende 13,6 mg nicotin. Haleon Denmark ApS, tlf: 80 25 16 27. Trademarks owned or licensed by Haleon. ©2024 Haleon or licensors. **Udlevering:** HF. Bivirkninger, både kendte og nyopdagede, bedes indberettet hurtigst muligt til Lægemiddelstyrelsen (www.meldenbivirkning.dk) eller Haleon Denmark ApS (mystory.nd@haleon.com). De med (*) markerede afsnit er omskrevet og/eller forkortede i forhold til Lægemiddelstyrelsens godkendte produktresumé, som vederlagsfrit kan rekvireres fra Haleon Denmark ApS via mystory.nd@haleon.com eller telefon 80 25 16 27. PM-DK-NICOT-24-00127

Livet med...

OSTEOPOROSE

AF: STINE FABRICIUS

KILDE: OSTEOPOROSEFORENINGEN

Sådan kan apoteket møde mennesker med osteoporose

- ▶ **Stå klar med viden.** Apoteket kan være borgerens første møde med sundhedsvæsnet, efter at diagnosen er stillet. Mange vil have modtaget diagnosen på mail, telefon eller ved en kort samtale hos lægen og kan derfor have mange spørgsmål. Mange kan desuden være chokeret over diagnosen, fordi der ingen symptomer har været. Spørg ind til den enkeltes behov for viden, giv gerne skriftlig information med og fortæl, at man altid kan få mere viden, når man er klar til det.
- ▶ **Tal bekymringer for bivirkninger igennem.** Nogen kan være i tvivl, om de har lyst til at tage den ordinerede medicin, fordi de har hørt om sjældne, men alvorlige, bivirkninger som kæbenekrose og atypiske knoglebrud. Det kan også være svært at forstå, hvorfor man skal tage medicin, hvis man ingen symptomer har.
- ▶ **Udvis optimisme.** At få en osteoporosediagnose kan skabe mange bekymringer og frygt for (flere) knoglebrud. Hjælp med at bevare optimismen og motivationen ved at understrege, at det man kunne i går, kan man også i dag. Det, der har ændret sig, er, at der fremover måske skal tages nogle forholdsregler, og så er det vigtigt at huske, at medicin og knoglevenlig livsstil har stor betydning for sygdommens udvikling.
- ▶ **Vær nysgerrig på,** hvordan det er at bruge medicinen. For nogen kan det være svært at få den særlige måde, medicinen skal tages på, til at fungere i praksis. Er det tilfældet, bør der henvises til lægen for dialog om eventuel anden behandling, der passer bedre til det liv, borgeren lever.

Fakta

Ved osteoporose er knoglerne svækket indefra. Det betyder, at der lettere opstår brud særligt i underarmene, i håndleddet, i ryggen, i lårbenshalsen, i overarmen ved skulderen, i bækkenet og i ribbenene.

Osteoporose kan opstå, hvis man i ungdommen har opbygget for lidt knoglevæv eller senere i livet haft et for stort knogletab – eller en kombination af de to. Symptomer viser sig først, når der er opstået knoglebrud. Det kan f.eks. give smerter i ryggen, fordi der er opstået et brud på en ryghvirvel og derfor sket et sammenfald.

Har osteoporose ført til knoglebrud, er der øget risiko for nye brud, hvis ikke sygdommen behandles. De medicinske behandlinger kan nedsætte risikoen for brud med ca. 50 %. Det gælder også, hvis man har fået diagnosticeret osteoporose uden først at have haft et knoglebrud.

Myter

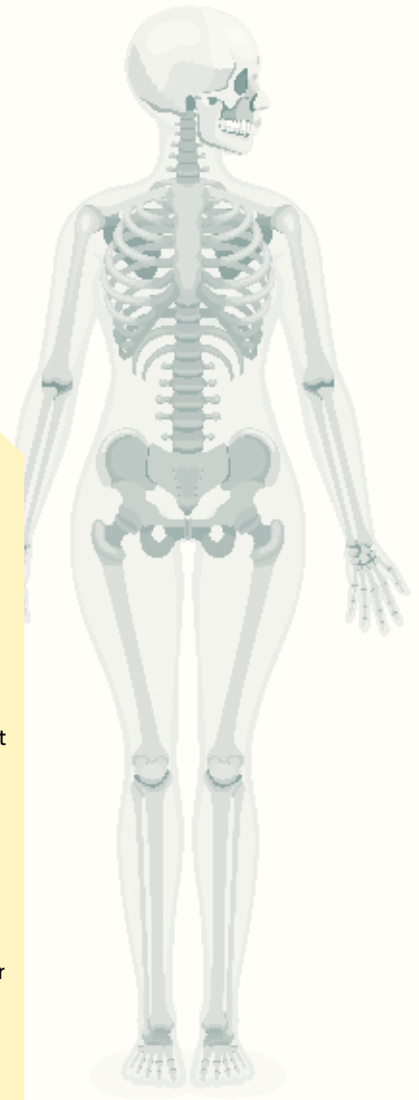
Osteoporose er en kvindesygdom

Osteoporose kan ramme både mænd og kvinder, idet begge køn taber knoglemasse med alderen. Tabet er ca. 0,5-1% om året, dog kan kvinder i årene efter overgangsalderen tabe helt op til 6% knoglemasse årligt på grund af det drastiske fald i østrogen. Det skønnes, at ca. hver 3. kvinde og hver 6. mand over 50 år har osteoporose.

Osteoporose rammer kun gamle mennesker

Osteoporose kan opstå som følge af anden sygdom, hvorfor yngre mennesker også rammes. Det kaldes sekundær osteoporose og er årsagen til skøre knogler hos ca. en fjerdedel af alle kvinder med diagnosen, mens det tilsvarende tal for mænd er meget højere.

Livet med... er et fast format i Farmaci. Her prøver vi at forstå, hvordan det er at have en given sygdom og dermed klæde apotekerne på til at møde mennesker bag diagnosen. Denne gang handler det om osteoporose

Et økologisk og miljømæssigt godt valg at have på hylden

Tilbyd loppefrøskaller pakket ind i ansvarlighed

Som farmaceut kender du alle de fysiske fordele, som loppefrøskaller bidrager med. Men med KURM er der flere fordele at hente:

- 100% økologisk dyrket uden brug af kemiske sprøjtemidler eller tilsætningsstoffer
- Miljøvenligt emballage
100% pap- og papiremballage
- Bøtten er praktisk med genluk og står perfekt ved siden vitaminpillerne
- Fremstillet i Danmark

Giv muligheden til apotekets kunder

Bestil økologiske loppefrøskaller ved din grossist:
Varenr. 226602 – 120 kapsler
Varenr. 225617 – 450 g skaller

Kurm Pharma ApS · www.kurmpharma.dk

LACTO SEVEN®

Mælkesyrebakterier til hele familien

Unik KOMBINATION

- ✓ 7 forskellige og naturlige mælkesyrebakteriestammer
- ✓ Beskyttede mælkesyrebakterier, der når tarmen i live
- ✓ Bidrager til immunforsvarets normale funktion

Læs mere på
Lactoseven.com/da

Lacto Seven produkterne er velegnede til hele familien.
Tabletterne kan tages dagligt eller over en periode.

www.lactoseven.com/da

LACTOSE FREE
GLUTEN FREE

Vitabalans®
MADE IN FINLAND

Mentalisering gør en forskel

Farmaci giver her ordet til en medarbejder fra et apotek, der har gennemført uddannelsesforløbet i mentalisering. Vi spørger, hvad det har betydet for deres hverdag på apoteket.

Evin Yeser er farmakonom på Allerød Apotek og Birkerød Apotek

”**DET HAR ALTID FALDET MIG NATURLIGT** at spørge ind til kunderne, men efter uddannelsen i mentalisering er jeg blevet endnu mere tryk ved det, og jeg er også blevet meget mere opmærksom på, hvad det er for nogle følelser, kunderne kommer med.”

”**HVIS JEG HAR EN KUNDE**, som kommer ind og er meget negativ, er jeg blevet mere opmærksom på, at jeg ikke skal overtage kundens følelser men blive i mine egne. Det er ikke altid, det lykkes, men jeg synes, at jeg er blevet bedre til det.

”**JEG HAVDE EN KUNDE**, som kommer jævnligt på apoteket. Hendes mand var blevet dement, og da jeg spurgte ind til, hvordan hun havde det, fortalte hun, at manden nu var gået bort. Så begyndte hun at græde. Og der fældede jeg faktisk en tåre sammen med hende, fordi jeg blev så rørt over hendes historie. Og det var faktisk ok i situationen. Jeg kunne mærke, at det betød meget for hende, at jeg lyttede, og hun følte sig set.”

”**JEG HAR NOGLE KUNDER**, som synes, det er lidt flovt at skulle hente deres medicin. De kommer med solbriller på og en kasket ned over hovedet. Men så har jeg stillet nogle få undrende spørgsmål; for eksempel om det er første gang, de skal have medicinen, eller hvad de får den for. Og så har jeg oplevet, at de faktisk har taget solbrillerne af og er begyndt at fortælle.”

NY VIDEN

Digitale skærme med sundhedskampanjer har været en succes på engelske apoteker

Pilotprojekt har undersøgt, hvad der sker, når man kommunikerer gennem skærme i stedet for flyers og plakater

I ENGLAND BLIVER apotekerne af NHS England bedt om at deltage i op til seks forskellige sundhedskampanjer om året, som det offentlige sundhedsvæsen står bag. Disse bliver typisk kommunikeret via plakater og papirflyers, som bliver delt ud til borgerne på apoteket. Med deltagelsen skal apoteket registrere antallet af borgere, der interagerer med kampanjerne.

I 2023 startede et 2-årigt pilotprojekt, hvor man satte skærme op på 20 apoteker, så kampanjer og sundhedsoplysning i stedet kunne foregå digitalt. Det viste sig, at der var stor tilfredshed med ordningen, både blandt apotekspersonalet og borgerne.

Projektet blev sat i værk både med et miljømæssigt mål om at spare på papirprodukterne og med et håb om at gøre hverdagen lettere for personalet.

16 ud af de 20 deltagende apoteker endte med at være med i hele projektets løbetid. I studiet lavede man interviews med apotekspersonalet både før og efter, at skærmene blev sat op. Personalet gav blandt andet udtryk for, at det gjorde deres hverdag lettere, at kampanjerne kørte digitalt, så de ikke skulle bruge tid på at håndtere de fysiske materialer. Borgerne var også positive overfor de digitale kampanjer og synes, de var iøjnefaldende og virkede engagerende. Personalet havde dog det ene forbehold, at der kan opstå behov for skriftlige materialer, hvis det vurderes nødvendigt at give borgerne information med hjem.

I studiet konkluderes det, at skærmene er en uundgåelig del af fremtidens folkesundhedsoplysning. Dog er der stadig brug for videre undersøgelser af, hvordan de fungerer i forhold til at fremme sundere valg hos borgerne. ●

Ashcroft,N.; et al., Digital screens in community pharmacy for public health messaging: a mixed-methods study, International Journal of Pharmacy Practice, Vol 32, October 2024.

APOTEKERLAND

Redigeret af

ANNE-SOPHIE RØMER
THOSTRUP

NY FILIAL

Skanderborg Apotek, ved apoteker **Lene Hurup Kristoffersen** genåbnede pr. 3. januar 2025 filialen **Lillesø Apotek** på adressen Adelgade 27, 8660 Skanderborg.

NY FILIAL

Kerteminde Apotek, ved apoteker **Nanna Stauner**, omdannede pr. 13. januar 2025 apoteksudsalget i Munkebo til filial. Filialen har navnet **Munkebo Apotek** og ligger på samme adresse, Bycenteret 204, 5330 Munkebo.

SKANDERBORG

NAVNEÆNDRING

Apoteker **Louise Ingerslev Vorbeck** har pr. 10. januar 2025 ændret navne på Nakskov Løve Apotek og filialer:

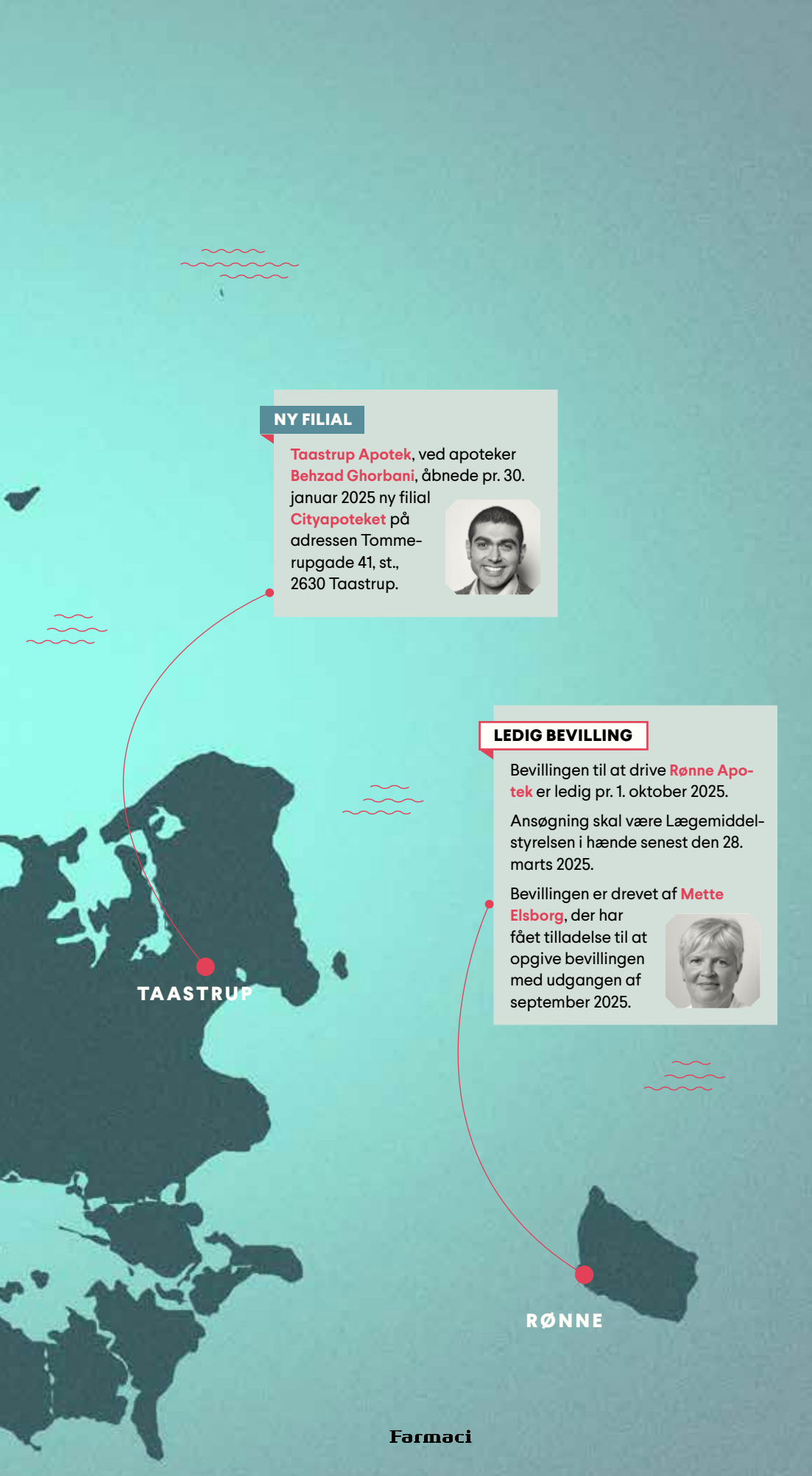

- Nakskov Løve Apotek er ændret til: Nakskov Krone Apotek
- Apoteket Havnegade er ændret til: Havnegade Krone Apotek
- Sakskøbing Løve Apotek er ændret til: Sakskøbing Krone Apotek

Adresser og kontaktoplysninger er uændrede.

KERTEMINDE

NAKSKOV

NY FILIAL

Taastrup Apotek, ved apoteker **Behzad Ghorbani**, åbnede pr. 30. januar 2025 ny filial **Cityapoteket** på adressen Tommerupgade 41, st., 2630 Taastrup.

LEDIG BEVILLING

Bevillingen til at drive **Rønne Apotek** er ledig pr. 1. oktober 2025.

Ansøgning skal være Lægemiddelstyrelsen i hænde senest den 28. marts 2025.

Bevillingen er drevet af **Mette Elsborg**, der har fået tilladelse til at opgive bevillingen med udgangen af september 2025.

TAASTRUP

RØNNE

ARCHIV FOR PHARMACI OG CHEMI

215. bind - 183. årgang - Nr. 2
14. februar 2025

UDGIVER

Danmarks Apotekerforening
Bredgade 54
1260 København K
+ 45 33 76 76 00
farmaci@apotekerforeningen.dk

FORSIDE

Magnus Klitten

REDAKTION

Ansv. redaktør: Lene Lund Hansen
Daglig redaktør: Trine Ganer

GRAFISK PRODUKTION

Layout: Esben Bregninge Design
Tryk: Stibo Complete

ANNONCESALG

Media-Partners
Hanne Kjærgaard
Tlf.: 2967 1436
hanne@media-partners.dk

MEDLEM AF

DANSKE MEDIER

KONTROLLERET AF

DANSKE MEDIERS
OPLAGSKONTROL

KONTROLLERET OPLAG

1.131 i perioden 1. juli 2021 – 30. juni 2022

FARMACI NR. 3 - 2025 UDKOMMER

fredag den 28. marts 2025

TREO®

POST

PP DANMARK

Magasinpost SMP
46446

Mod hovedpine og migræne

Treo er en smertestillende brusetablet mod migræne og svage smerter som hovedpine, muskel- og ledsmerter, menstruationssmerter og tandpine.

- Har en smertestillende, febernedsættende og antiinflammatorisk effekt
- Indeholder koffein, som forstærker den smertestillende effekt
- Virker inden for 30 minutter
- Godkendt til behandling af migræne

Treo®, Treo Citrus® og Treo Hindbær® 500 mg acetylsalicylsyre og 50 mg koffein brusetabletter

Virkning: Mod migræne samt svage smerter Advarsler og forsigtighedsregler: Tag ikke Treo, hvis du er overfølsom eller astma ved brug af smertestillende medicin, har mavesår, tendens til blødning, svært nedsat lever- eller nyrefunktion eller dårligt hjerte. Over 65-årige skal undgå langvarig brug af acetylsalicylsyre grundet risiko for mave-tarm-blødninger. Brug af hovedpinetabletter i mere end 10 dage om måneden i mere end 3 måneder kan gøre din hovedpine værre og hyppigere. Treo, Treo Citrus og Treo Hindbær har højt indhold af natrium. Treo Citrus og Treo Hindbær indeholder sojalecithin (E322) og glukose. Treo Hindbær indeholder sorbitol. Graviditet: Tag ikke Treo i de sidste 3 måneder før forventet fødsel. Tag kun Treo i de første 6 måneder efter aftale med lægen. Bivirkninger: Almindelige: hurtig puls, øget blødningstendens, rysten, søvnløshed, uro, mave-/tarmgener som fx blødning, kvalme, opkastning, diarré, halsbrand. Ikke almindelige: mave-/tarmsår, overfølsomhedsreaktioner (nældfeber, snue). Sjældne: Vejtrækningsbesvær og astmalignende anfald. Forstyrrelser i nyrefunktionen. Ikke kendt frekvens: Reyes syndrom hos børn. Dosering: Voksne: 1-2 brusetabletter opløst i vand 1-4 gange daglig. Børn: Bør ikke bruges af børn under 15 år uden lægens anvisning og må ikke bruges af børn og unge med feber. Pakninger: 10 stk. ikke apoteksforbeholdt og 20 stk. apoteksforbeholdt. Må ikke udleveres til personer under 18 år. Læs indlægssedlen grundigt inden brug.

11/2021. Viatris ApS, Borupvang 1, 2750
Ballerup, tlf. 281 16932, info@viatris.com.
Treo-2023-0058

VIATRIS